

Brzy

otec Roman Czudek

Liturgie
pro ministranty

budeme profíci!

Každý člověk žije ve vztazích. Bez nich bychom si těžko mohli představit svůj život. Kdybychom to chtěli nějak znázornit, mohli bychom použít obrazu sítě nebo pavučiny. Co ale drží všechny ty naše vztahy, co je základem té pavučinky mezi lidmi, díky níž žádný z nás není úplně sám?

Pavučina mezi lidmi

Jedna bajka vypráví o pavoučkoví, jak se zrána spustil ze stromu a upletl si na nejbližším křoví pevnou síť. Celý den ji vyplétal, a když navečer unaven síť kontroloval, narazil na vlákno, na kterém byla celá síť zavěšena. „Co to tu překáží?“ zahučel rozzlobeně a vlákno překousl. V tom okamžiku síť spadla a pavoučka pod sebou pohřbila.

Vztahy mezi lidmi musejí tedy mít někde svůj základ. Pro nás tím vláknem, které drží celou pavučinku našich vztahů, je základní pouto: vztah k Bohu. Přerušit spojení s Bohem, na němž visíme svým vztahem víry, znamená zřítit se do hlubin.

Co dělat pro ty naše vztahy? Nikdo z nás si určitě nedokáže přestavit slavení narozenin, jmenin nebo významných svátků v rodině bez účasti členů rodiny, kamarádů a známých. Když se slaví, tak se slaví! A my lidé můžeme tímto způsobem utužovat a rozvíjet vztahy mezi sebou.

Pro nás, kteří jsme tak blízko oltáře, by to mělo platit obzvlášť! Říkáme přece: slavíme mši svatou, slavíme svátosti, slavnostně prožíváme svátky, slavíme

den Páně – neděli. Znamená to tedy, že slavnostním způsobem vstupujeme do toho jedinečného vztahu s Bohem. To je základní vlákno, o němž byla řeč. Na něj jsou napojena všechna ostatní vlákna, která spojují společenství, jež slaví, a v tomto společenství duchovně celou církev. Je pak úkolem každého slavícího člověka uvnitř společenství, aby prožíval slavnostně velká díla spásy a přispíval tak k opravdovému slavení všech zúčastněných. Úkol pro ministranta je i zde jasný: svou službou oslavovat Boha a upevňovat tak svůj vztah k Němu, čímž napomáhá k vytváření pavučinky vztahů ve společenství, které slaví.

Foto Zbyněk Cyhelský

Víte, že...?

Bazilika svatého Petra ve Vatikáně byla donedávna největším chrámem. Obsáhne 60 tisíc věřících. Jeho celková délka je 212 m a výška 137 m. Největší baziliku s kopulí vysokou 158 m vysvětil papež Jan Pavel II v roce 1990. Je jí chrám Panny Marie Vítězné na Pobřeží Slonoviny (západní Afrika).

Ve slavení rozlišujeme důležitost různých liturgických dnů:

☆☆☆ Slavnost (solemnitas) ☆☆☆

Má největší přednost a závažnost ve slavení. V těchto dnech jsme vybízeni k tomu, abychom slavili nejdůležitější okamžiky dějin naší spásy.

Ke slavnostem na prvním místě patří Zmrtvýchvstání Páně. Dále pak Narození našeho Pána Ježíše Krista; Zjevení Páně; Zvěstování Páně; Nanebevstoupení Páně; Seslání Ducha Svatého; Těla a Krve Kristovy; Nejsvětějšího Srdce Ježíšova; Matky Boží, Panny Marie; Nanebevzetí Panny Marie; Panny Marie počaté bez poskvrny dědičného hříchu; slavnost svatého Josefa; svatých Petra a Pavla; Narození Jana Křtitele a Věch svatých. V neděli slavíme také slavnost Nejsvětější Trojice a Ježíše Krista Krále. Na úrovni slavnosti je každá neděle, jež slaví Kristovo vzkříšení. Mezi nedělemi pak mají zvláštní důležitost neděle adventní, postní a velikonoční. Ke slavení neděle se připojují i dny ve velikonočním oktávu.

Biskupové v naší vlasti z těchto slavností určili jako zasvěcené (kromě těch, které jsou v neděli): Narození Páně (25.12.) a slavnost Matky Boží, Panny Marie (1.1.). Kromě toho jako slavnosti národní označili: sv. Cyrila a Metoděje a sv. Václava. Ke slavnostem rovněž patří: slavnost hlavního patrona místa nebo kostela (pout') a výročí posvěcení katedrály nebo vlastního kostela (posvícení, krmáš).

☆☆ Svátek (festum) ☆☆

Jedná se o svátky Páně (Křtu Páně, Uvedení Páně do chrámu neboli Hromnice, Proměnění Páně, Povýšení sv. Kříže, Posvěcení Lateránské baziliky), svátky Panny Marie (Narození a Navštívení), svátky apoštolů a evangelistů a sv. Štěpána a Vavřince. Patří sem i svátky patronů Evropy (sv. Benedikt, sv. Terezie Benedikta od Kříže, sv. Brigita a sv. Kateřina Sienská), národních světců a patronů diecéze. Svůj svátek mají koncem září i svatí Archandělé.

☆ Památka (memoria) ☆

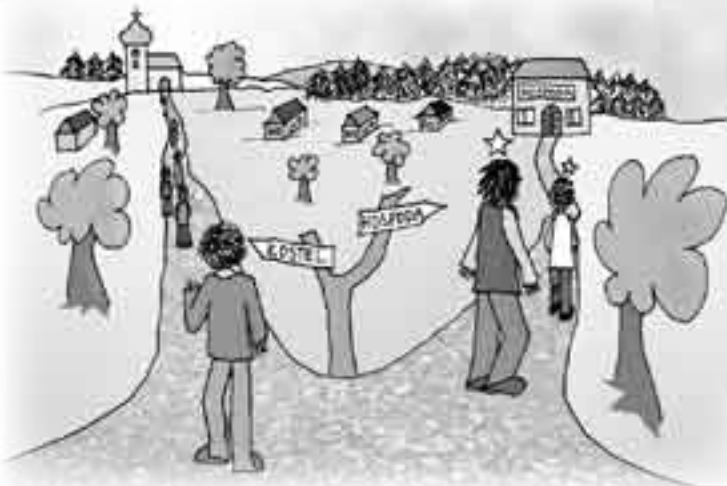
Je to slavení výročních dnů různých světců (a blahoslavených): mučedníků, panen, vyznavačů, papežů, biskupů, učitelů církve, kněží, řeholníků a řeholnic. Podle důležitosti církev rozděluje tyto památky na závazné (memoria obligatoria) a nezávazné (memoria facultativa).

Kluci, zkuste si někdy vyhledat v kalendáři, kdy se slaví některá ze slavností, svátků nebo památek! Dávejte přitom pozor na to, že některé slavnosti, jež se vážou na velikonoční události, jsou pohyblivé – protože i Velikonoce slavíme jako neděli po prvním jarním úplňku – tedy každým rokem v jiný den.

Foto archiv autora, ilustrace Marie Klapperová

Moje cesta ke kněžství

otec Vincent Zonták, farář v Dobrušce

Vyrůstal jsem v malé slovenské vesnici. Všichni tam byli katolíci a kromě dvou komunistů také všichni v neděli chodili do kostela. Kostel byl plný a každý v něm měl své místo. Děti stály úplně vpředu. Z pohledu kněze kluci napravo, holky nalevo. U oltáře přísluhovali ministranti, ale mohli být jenom čtyři. Dva starší a dva mladší. Pro víc nebylo oblečení. Mše svatá byla jenom v neděli, protože naše farnost dlouhá léta neměla vlastního faráře. Kněz, který nás spravoval ze sousední farnosti, byl dobrý, ale dojížděl jenom na mši svatou a na vyučování náboženství ve škole a hned musel spěchat dál. Záležitostmi ministrantů se zabýval pan kostelník a ten měl velkou autoritu.

Zájem o ministrování byl velký. Kromě jiného také proto, že pan farář po mši svaté dával každému ministrantovi padesát haléřů. To tehdy na chudé vesnici pro kluka něco znamenalo. Ale k takovému zdroji příjmů jsem se já vůbec nedostal. Vždyť jenom

pan kostelník měl šest synů, ti měli bratrance, kamarády... A tak jako kluk jsem nikdy neministroval, i když jsem po tom toužil.

Neexistovala setkání dětí farnosti ani společenství mládeže. Ale našťastí výborně fungovala rodina. Tatínek, maminka, babička a pět dětí: čtyři kluci, jedna holka. To bylo veselo! (Mohlo nás být sedm, ale jeden bratr a jedna sestra nám v dětství zemřeli.) Praktický život a víra rodičů byly pro mne nejlepší školou křesťanství. Společná

modlitba nikdy nechyběla. Televize nebyla, a tak jsme si v čase zimních večerů povídali, hráli s rodiči nebo četli.

Předválečné náboženské časopisy. „Hlasy z misí“ mívaly na pokračování zajímavé příběhy misionářů z cizích zemí. Tu někde se probouzelo moje kněžské a misijní povolání. Na střední školu jsem nastupoval se skrytou touhou jít jednou do semináře.

Jak přibývala léta a blížila se maturita, prožíval jsem první zamilování. Více se ve mně ozývala touha po rodině – vždyť s rodinou se mi vázalo tolik krásných zážitků a vzpomínek. Najednou jsem měl obavu, že v kněžství budu jednou sám. Po maturitě jsem se přihlásil ke studiu přírodních věd. Byl to již rok 1969. V Košicích jsem si pochopitelně také našel cestu do kostela. Skutečným překvapením, ale také zážitkem byla mše svatá pro mládež. Několik set mladých lidí, kytary, po mši svaté diskuse s kaplanem a neformální rozhovory před kostelem. Jenom občas se ozývaly varovné hlasy: „Pozor! Jsou tady estébáci.“ Vždycky jsem byl věřící, teď poprvé jsem z toho měl opravdovou radost. Myšlenky na kněžství opět ožily. Povolání se hlásilo znovu. Nejbližší prázdniny,

Jak je vidět, ministranti otce Zontáka mají z ministrování radost.

Jsem již 27 roků knězem a jsem šťastný. Mé obavy, že budu osamělým, se nesplnily. Nevím, co je to nuda a samota.

roku 1970, padlo rozhodnutí. Přihlásím se do semináře. Ale bylo už po termínu přijímacích zkoušek. A další těžkost: politická situace. Na Slovensku byla jasná linie: do semináře mohou jenom absolventi středních všeobecně vzdělávacích škol (tzv. SVVŠ, později gymnázia) a také nebudou přijímáni absolventi či studenti jiných vysokých škol. Tak jsem se stal dělníkem ve VSŽ Košice, kde jsem rok lisoval šamotové cihly. Jako dělnický kádr jsem nastoupil studium na teologické fakultě v Bratislavě.

První ministrování v semináři před 300 bohoslovci byla pro mě hrůza. Byl jsem do této služby určen jako první. Bylo to náhle. Na čelo mi vystoupil studený pot a musel jsem zmobilizovat veškerou fantazii, abych si představil, co to ti kluci u oltáře dělají. Ale do konce studia jsem to dotáhl na zástupce hlavního ceremonáře. V čase studia jsem tajně vstoupil do Misijní společnosti sv. Vincence z Pauly. Dnes jsem již 27 roků knězem, jsem šťastný a mé obavy, že budu sám, se nesplnily. Nevím, co je nuda a samota.

Kluci, přeji vám hezké mládí a šťastný život.